

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XXIV.

AISTIVIALLISKOULUT.

3.

ALAMAINEN KERTOMUS

SUOMEN AISTIVIALLISKOULUJEN

TOIMINNASTA

Lukuvuonna 1896—1897.

KOULUTOIMEN YLIHALLITUKSEN ANTAMA.

HELSINGISSÄ 1898,

HELSINGIN SENTRAALIKIRJAPAINOSSA.

Koulutoimen Ylihallituksen antama alainen kertomus Suomen aistivalliskoulujen toiminnasta lukuvuonna 1896—97.

I. Yleiskatsaus.

Maan julkisten aistivalliskoulujen säädetty järjestely on puheenaolevana työvuotena jatkunut aikaisemmin laaditun suunnitelman mukaan. Paitsi Kuopion sokeainkoulua, joka jo lähinnä edellisenä lukuvuotena ehdittiin täydellisesti järjestää, on sen lisäksi Jyväskylän, Pietarsaaren ja Kuopion kuuromyökkäinkoulut lopullisesti järjestetty. Helsingin sokeainkoulussa on sitävästoin Keisarillisen Senaatin kirjeessä heinäkuun 30 päivänä v. 1892 annetun määräyksen nojalla ja koska oppilaitokselle aiottu uusi rakennus ei lukuvuoden aluksi ehtinyt valmistua, edellisen lukuvuoden työsuunnitelmaa muuttamattomana seurattu.

Suuri lukumäärä sokeita, joita ikänsä vuoksi ei ole voitu maan julkisiin sokeainkouluihin vastaanottaa, on antanut aihetta »Sokeain ystävät»-yhdistyksen Kuopiossa olevalle haaraosastolle sellaisen oppilaitoksen perustamiseen mainittuun kaupunkiin, jossa myöhemmällä iällä näkönsä kadottaneet henkilöt ja ne, jotka ovat laiminlyöneet ajallaan pyrkiä lapsia varten perustettuihin sokeainkouluihin, saavat opetusta uskonnossa, laskennossa, sokeainkirjoituksen lukemisessa ja kirjoittamisessa sekä tarpeellisen taitavuuden sokeille sopivissa käsityöissä ja ammateissa. Täten on maamme aistivalliskoulu-järjestelmässä kauan tunnettu puute ainakin johonkin määrin korjattu. Keisarillisen senaatin toukokuun 12 päivänä v. 1896 antaman päätöksen mukaan nauttii tämä työkoulu yli-ikäisiä sokeita varten yleisistä varoista 7,000 markan suuruisia vuotuista apua, joka sille lukuvuoden 1896—97 alusta lukien on viideksi vuodeksi myönnetty.

Koska maamme kuuromyökkäinkouluihin oppilaiksi pyrkijöitä on vuosittain ollut paljon enemmän kuin niihin on voitu vastaanottaa, on Ylihallitus, joka samalla on

pitänyt suotavana, että meidänkin maassamme saataisiin jonkinlaista kokemusta siitä ulkomaiden kuuromyökkäin laitoksissa jo useita vuosia käytännössä olleesta periaatteesta, jonka mukaan oppilaat ovat jaetut vastaaville luokille, alamaisuudessa ehdottanut, että Kuopion kuuromyökkäinkouluun rinnakkaisosasto perustettaisiin ja oppilaat siinä luonnonlahjojensa ja opetuksenseuraamis-kykynsä mukaan eri osastoille jaettaisiin. Kirkollisasiain toimituskunnan maaliskuun 30 päivänä v. 1897 antaman kirjeen mukaan ei Keisarillinen Senaatti ole tahtonut tätä ehdotusta hyväksyä, vaan on käkenyt Ylihallituksen antamaan alamaisten ehdotuksen aivan uuden kuuromyökkäinkoulun perustamisesta ja järjestämisestä sekä mihin paikkakuntaan se olisi sijoitettava. Tämän johdosta on Ylihallitus huhtikuun 13 päivänä v. 1897 alamaisuudessa esittänyt, että uusi suomenkielinen puhekoulu kuuromyökkäiä lapsia varten perustettaisiin Oulun kaupunkiin ja järjestettäisiin siten, että oppilaat voitaisiin jakaa kahdelle rinnakkaisosastolle, kummallakin kahdeksanvuotinen, neliluokkainen oppimäärä; oppilaita vastaanotettaisiin joka toinen vuosi ja niiden jako rinnakkaisosastoille toimeenpantaisiin sen kokemuksen nojalla, joka on saatu heidän opetuksenseuraamiskyvystään.

Ylihallituksen marraskuun 27 päivänä v. 1896 tekemän alamaisten ehdotuksen johdosta on Keisarillinen Senaatti, Kirkollisasiaintoimituskunnan helmikuun 2 p. v. 1897 antaman tiedonannon mukaan, yleisistä varoista myöntänyt 3,000 markan suuruisen rahamääräyksen, jotka rahat tehdyn anomuksen jälkeen, ja sitten kun asianomaisten koulunjohtajien lausunto asiasta on saatu, Ylihallitus jakaa sellaisille henkilöille, jotka ovat säädetyssä järjestyksessä valmistautuneet tietopuolisessa suhteessa hakukelpoisiksi johtajan-, opettajan- tai opettajattaren-virkoihin kuuromyökkäinkouluissa, apurahoiksi, joilla he säädetyin opetuksen kuuntelemisen kautta kuuromyökkäinkoulussa hankkivat itselleen tarvittavia ammattitietoja, kokemusta, taitavuutta ja opetukseen tottumusta. Samalla on K. Senaatti myöntänyt toisen 2,000 markan suuruisen rahamääräyksen, jotka rahat, Ylihallitukselle jätettyjen ja Ylihallituksen oman lausunnon kanssa K. Senaattiin lähetettyjen hakemusten johdosta, K. Senaatti jakaa matkarahoiksi kuuromyökkäin- ja sokeainkoulujen johtajille, opettajille tai opettajattarille, jotka vastaavissa koti- tai ulkomaalaisissa oppilaitoksissa haluavat hankkia lisätietoja ja kokemusta kuuromyökkäin ja sokeain opetuksen ja kasvatuksen alalla. Huhtikuun 6 päivänä 1897 annetussa armollisessa kirjeessä on säädetty, että edellämainitut yhteensä 5,000 markkaa tekevät rahamääräykset saadaan vuosittain viiden vuoden aikana, alkaen vuodesta 1897, ja jaetaan sillä tavalla kuin edellämainitussa Kirkollisasiaintoimituskunnan kirjelmässä, koskeva vastaavien rahamääräysten jakamista v. 1897, on määrätty.

Vuoden 1897 kuuntelurahat, aiottu henkilöille, jotka tahtovat kuuromyökkäinkoulujen opettajiksi valmistautua, on Ylihallitus jakanut siten, että kansakoulun-

opettajat K. A. Jukola ja G. E. Kvarnström ovat kumpikin saaneet 800 markkaa, neiti V. af Forselles 600 markkaa, kansakoulunopettaja K. F. Helisevä 500 markkaa ja apuopettajatar A. Ekholm 300 markkaa.

Maan kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen opettajille ja opettajattarille vuodeksi 1897 aiotut matkarahat on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan toukokuun 19 päivänä v. 1897 antaman kirjelmän mukaan jakanut siten, että Kuopion sokeainkoulun sisäoppilaslaitoksen johtajatar, neiti Athalia Petander, on saanut 800 markkaa, Turun kuuromykkäinkoulun opettaja, filosofianmaisteri K. E. Kahva 700 ja Porvoon kuuromykkäinkoulun opettajatar, neiti E. Serenius 500 markkaa.

Tietopuoliset ja käytännölliset kokeet vakinaisten virkojen saamista varten aistivalliskouluissa ovat seuraavat henkilöt suorittaneet: Filosofianmaisteri K. E. Kahva ja opettajakandidaatti I. Savolainen johtaja- ja opettajavirkoihin sekä neiti E. Serenius johtajattaren ja opettajattaren virkoihin puhemetoodin mukaan opetettavissa kuuromykkäinkouluissa; kansakoulunopettaja K. Reponen opettajavirkoihin kirjoituskoulussa, v. t. opettaja P. Stade, v. t. opettaja O. Reino sekä opettajatar-kandidaatti M. Andersson opettajan ja opettajattaren virkoihin yli-ikäisten kuuromykkäin koulussa; v. t. opettaja J. Grönros ja neiti I. Dahlström opettajan ja opettajattaren virkoihin puhemetoodin mukaan opetettavissa kuuromykkäinkouluissa; kansakoulunopettaja, filosofianmaisteri H. Ståhl sokeainkoulun johtajan- ja opettajavirkoihin.

Sitten kun Ylihallitus oli Keisarilliselle Senaatille jättänyt tilastollisen yleiskatsauksen ja kertomuksen aistivalliskoulujen toiminnasta, joissa, kesäkuun 30 päivänä 1892 annetussa armollisessa julistuksessa olevien määräyksien perustuksella, aistivalliskoulujen tarkastaja Ylihallituksessa tällä kertaa yhdessä jaksossa teki selkoa lukuvuosista 1892—1895, on K. Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan toukokuun 11 päivänä 1897 lähettämän kirjelmän kautta nähnyt hyväksi säätää, että mainittu kertomus ja yleiskatsaus kuten vast'edeskin annettavat samanlaiset kertomukset ja katsaukset ovat muun virallisen tilaston muotoisina ja nimellisinä Ylihallituksen huolenpidosta suomen- ja ruotsinkielisinä painoon toimitettavat sekä sen jälkeen K. Senaattiin lähetettävät, jonka ohessa Ylihallituksen tulisi, sovittuaan asiasta Tilastollisen Päätoimiston kanssa, määrätä sarjanumero puheenaolevalle julkaisulle. Tämän johdosta ovat kertomukset vuosilta 1892—1895 ja 1895—1896 merkittynä sarjanumerolla XXIV »*Aistivalliskoulut*» molemmilla kielillä painosta julkaistu.

Yleiseen tilastoon nähden, joka aistivalliskoulujen tarkastajan, kuten edellämainitussa kesäkuun 20 päivänä 1892 annetussa julistuksessa kohdassa III f) säädetään, on sokeista, kuuromykkistä ja heikkokykkyisistä julkaistava, on Keisarillinen

Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan toukokuun 4 päivänä 1897 Ylihallitukselle lähettämän kirjelmän mukaan nähnyt hyväksi säätää:

1:ksi, että se tilasto, jonka aistivalliskoulujen tarkastaja edellänojatun lakimääräyksen mukaan on velvoitettu vuosittain julkaisemaan, saa rajoittua yksistään sellaisiin tietoihin, jotka voidaan seurakuntien papiston tahti esimiesten kautta saada; mutta sen sijaan on mainitun tarkastajan niiden alkuperäisten tietojen perustuksella, joita piiri-, kunnan ja kaupungin lääkärit hankkivat, joka kymmenes vuosi tehtävä täydellinen ja tarkka tilastollinen selonteko kaikista maassa olevista kuuromykistä, sokeista ja heikkokykkyisistä;

2:ksi, että maan Tuomiokapitulien, Suomen Kreikkalais-Venäläisen Hengellisen konsistoriumin ja asianomaisten Kuvernöörien on piiriinsä kuuluvien seurakuntien papistolta ja esimiehiltä koottava ja vuosittain ennen elokuun loppua erityisen tarkoitusta varten valmistetun kaavan mukaan — jota varten tarvittavia kaavapapereita aikaisemmin hyvissä ajoissa mainituille viranomaisille Ylihallituksen huolenpidosta toimitetaan — Ylihallitukselle lähetettävä tarvittavia alkuperäisiä tietoja; sekä

3:ksi, että Lääkintöhallituksen on vuodelta 1900, joulukuun 31 päivän mukaan, sekä sittemmin joka kymmenenneltä, täydellä kymmenluvulla päättyvältä vuodelta piiri-, kunnan- ja kaupunkien-lääkärien kautta koottava sekä ennen seuraavan vuoden elokuun loppua Ylihallitukselle lähetettävä vaaditut alkuperäiset tiedot vahvistetun kaavan mukaan, johon tarvittavia kaavapapereita Ylihallitus joka kerraksi Lääkintöhallitukselle toimittaa.

Edellämainitut kaavat ovat tämänkaltaiset:

Liite A, tietoja varten, jotka asianomaisten seurakuntien papiston ja esimiesten on annettava.

Liite A.

*Luettelo kuuromykistä, sokeista ja tylsämielisistä.....
läänin seurakunnassa, tehty olojen mukaan Joulukuun 31
päivänä 189...*

Juokseva numero.	Nimi.	Syntymävuosi ja päivä.	Aistivallisuuden laatu.	Muistutuksia.

Muist. I. Kuuromykällä tarkoitetaan henkilöä, joka ei kuulon avulla voi käsittää ympäristönsä puhetta ja jolta puuttuu luonnollinen kuulosta riippuva puhetaito.

Muist. II. Sokealla tarkoitetaan sellaista henkilöä, joka ei kahden metrin päähän voi erottaa ojennettua kättä tai laskea ojennettujen sormien lukua taikka hakea itsellensä tietä tuntemattomassa paikassa, vaan ei heikkonäköisiä tai toissilmäisiä.

Muist. III. Tylsämielisellä tarkoitetaan sellaista henkilöä, jota heikon henkisen kyvyn takia ei säännöllisellä menestyksellä voi tai ole voitu tavallisissa lastenkouluissa opettaa, mutta sitä vastoin ei sellaista, joka varttuneella iällä sairauden tai muun takia on henkisessä suhteessa tylstynyt.

Löite A I.

*Erikoisilmoituksia kuuromykstä
..... läänin
seurakunnasta, olojen mukaan Joulukuun 31 päivänä 189...*

1. Juokseva numero seurakunnan aistivillisista tehdyssä luettelossa?
2. Kuuromykän nimi, syntymäpaikka, -vuosi ja -päivä? Nykyinen asuntopaikka.
3. Vanhempain nimi ja yhteiskunnallinen asema? Varallisuus? Kodin puhe-kieli?
4. Ovatko vanhemmat jollain tavoin sukua keskenänsä?
5. Onko kuuromykkä muuten terve, vai vaivaavatko häntä muunkinlaiset viat tai taudit? Mitkä?
6. Onko kuuromykkä nauttinut jonkinlaista opetusta? Koska, missä ja millä menestyksellä?

Ylläoleviin kysymyksiin on vastannut:

Löite A II.

*Erikoisilmoituksia sokeasta
..... läänin
seurakunnasta, olojen mukaan Joulukuun 31 päivänä 189...*

1. Juokseva numero seurakunnan aistivillisista tehdyssä luettelossa?
2. Sokean nimi, syntymäpaikka, -vuosi ja -päivä? Nykyinen asuntopaikka?

3. Vanhempain nimi ja yhteiskunnallinen asema? Varallisuus? Kodin puhe-
kieli?
4. Ovatko vanhemmat jollain tavoin sukua keskenänsä?
5. Onko sokea muuten terve, vai vaivaavatko häntä muunkinlaiset taudit tai
viat? Mitkä?
6. Onko sokea nauttinut jonkinlaista opetusta? Koska, missä ja millä menes-
tyksellä?

Ylläoleviin kysymyksiin on vastannut:

Liite A III.

*Erikoisilmoituksia tylsämielisestä
..... läänin
seurakunnasta, olojen mukaan Joulukuun 31 päivänä 189...*

1. Juokseva numero seurakunnan aistivallista tehdyssä
luettelossa?
2. Tylsämielisen nimi, syntymäpaikka, -vuosi ja -päivä? Nykyinen asuntopaikka?
3. Vanhempain nimi ja yhteiskunnallinen asema? Varallisuus? Kodin puhe-
kieli?
4. Ovatko vanhemmat jollain tavoin sukua keskenänsä?
5. Onko tylsämielinen muuten terve, vai vaivaavatko häntä muunkinlaiset viat
tai taudit? Mitkä?
6. Onko tylsämielinen nauttinut jonkinlaista opetusta? Koska, missä ja millä
menestyksellä?

Ylläoleviin kysymyksiin on vastannut:

Liite B, tietoja varten, jotka Lääkintähallituksen on koottava.

Liite B.

*Erikoisilmoituksia kuuromykstä
..... läänin kunnasta, olojen
mukaan Joulukuun 31 päivänä 19....*

1. Juokseva numero Kouluylihallituksen Lääkintähallitukselle toimittamassa luet-
telossa maan aistivallista.

2. Onko puhe- tai kuulovikoja varhemmin huomattu suvussa? Kenessä? Mitkä viat? Voidaanko mainita vikojen syytä?

3. Onko muita vammoja tai erityisiä tauteja suvussa esiintynyt (esim. pyörty-
mystä, kaatuvaistautia, kouristustautia, halvausta, ruumiillisia virheellisyyksiä,
hysterisyyttä, kuppaa j. n. e.)?

4. Ovatko vanhemmat juopumukseen langenneita? Mistä ajasta lukien ja mihin
määriin?

5. Onko kuuromykkä aivan kuuro, vai kuuleeko hän jotain? Miten suuri on
hänen kuulemiskykynsä?

6. Voiko kuuromykkä puhua jotain? Minkälainen on puhe (selvä, epäselvä,
käsittämätön)? Miten suuri on hänen puhekykynsä (kokonaisia lauseita,
sanoja j. n. e.)?

7. Voiko kuuromykkä huulien liikkeestä lukea toisten ihmisten puhetta? Millä
menestyksellä?

8. Millä iällä huomattiin vika? Syntyikö se yht'äkkiä vai vähitellen? Voi-
daanko jotain erityistä syytä siihen mainita (ulkonainen väkivalta, tauti kuuro-
mykässä itsessään tai hänen äidissään raskauden aikana)? Onko lääkäriä käytetty?
Ketä? Koska?

9. Onko kuuromykkä muuten terve, vai vaivaavatko häntä muunkinlaiset taudit
tai viat, niinkuin sokeus, tylsämielisyys, mielisairaus, heikkojärkisyys (idiotia),
kaatuvaistauti, kouristustauti j. n. e.

10. Harjoittaako kuuromykkä jotain työtä? Mitä työtä? Voiko hän elättää
itseään? Jollei, niin keneltä ja millä paikkakunnalla hän nauttii elatusapua
ja mihin rahamäärään se voidaan vuodessa arvioida?

11. Millä keinoin kuuromykkä lausuu ajatuksensa ympäristölleen (puhekielen,
kirjoituksen (-käsiaapiston) tai liikkeitten (-eleitten) avulla?

12. Mitä muita kuuromykän elinsuhteita koskevia tietoja voidaan antaa (avio-
liitosta, lasten lukumäärästä, näitten terveydentilasta j. n. e.)?

Ylläoleviin kysymyksiin on vastannut:

Liite B.

*Erikoisilmoituksia sokeasta
 lüänen kunnasta,
 olojen mukaan Joulukuun 31 päivänä 19.....*

1. Juokseva numero Kouluylhallituksen Lääkintöhallitukselle antamassa luettelossa maan aistivialisista.
2. Onko sokeutta tai pitkälle kehittyntä heikkonäköisyyttä varhemmin suvussa huomattu? Kenessä? Missä määrässä? Voidaanko syytä näkövirheisiin mainita?
3. Onko muita vammoja tai erityisiä tauteja suvussa esiintynyt (esim. pyörty-mystä, kaatuvaistautia, kouristustautia, rampausta, runmiillisia virheellisyyksiä, hysterisyyttä, kuppaa j. n. e.)?
4. Ovatto vanhemmat juopumukseen langenneita? Mistä ajasta lukien ja missä määrin?
5. Onko kysymyksessä oleva henkilö aivan sokea vai voiko hän nähdä jotain? Miten suuri on näkemiskyky? (Minkä matkan päästä hän voi nähdä ojen-netun käden tai laskea ojennettujen sormien luvun?)
6. Millä ijällä vika syntyi? Alkoiko se yht'äkkiä vai vähitellen? Voidaanko erityistä syytä siihen mainita (n.-k. tapaturma, tulehdus ja sitä seuraava visvan juoksu vähän jälkeen syntymän (blounach neonatorum) j. n. e.? Onko lääkäriä käytetty? Ketä? Koska?
7. Onko sokea muuten terve, vai vaivaavatto häntä muunkinlaiset taudit eli viat (n.-k. kuurous, tylsämielisyys, mielisairaus, idiotia, kaatuvais- ja kouristus-tauti j. n. e.)?
8. Onko sokea ennen vian syntymistä harjoitellut jotain työtä? Mitä?
9. Harjoitteleeko sokea sokeaksi tultuaan jotain työlajia? Mitä? Voiko hän elättää itseään? Ellei, niin keneltä sokea nauttii hoitoa tai elatusta? Mihin rahamäärään se voidaan arvioida vuodessa nousevaksi?
10. Mitä muita sokean elinsuhteita koskevia tietoja voidaan antaa (avioliitto, lasten luku, näitten terveyden tila j. n. e.)?

Ylläoleviin kysymyksiin on vastannut:

Liite B.

Erikoisilmoituksia tylsämielisestä
läänin *kunnasta, olojen*
mukaan Joulukuun 31 päivänä 19....

1. Juokseva numero Kouluylhallituksen Lääkintöhallitukselle antamassa luettelossa maan aistivallistista.
2. Onko tylsämielisyyttä varhemmin suvussa huomattu? Kenessä? Mihin määrin? Voidaanko jotain syytä tylsämielisyyteen mainita?
3. Onko muita vammoja tai erityisiä tauteja suvussa esiintynyt (esim. pyörty-mystä, kaatuvais- ja kouristustautia, rampausta, ruumiillisia virheellisyksiä, hysterisyyttä, kuppaa j. n. e.)?
4. Ovatto vanhemmat juopumukseen langenneita? Mistä ajasta lukien ja mihin määrin?
5. Millä iällä tylsämielisyyys huomattiin? Millä tavalla? Voidaanko jotain erityistä syytä vikaan mainita (n.-k. tylsämielistä tai sen äitiä raskauden aikana kohdannut tapaturma, säikähdytys tai sairaus)? Onko lääkäreitä käytetty? Ketä? Koska?
6. Onko tylsämielinen muuten terve vai vaivaavatto häntä muutkin viat eli taudit (n.-k. kuurous, sokeus, mielisairaus, kaatuvaistauti, kouristustauti, rampaus, ruumiilliset virheellisydet j. n. e.)?
7. Puhuuko tylsämielinen? Minkälainen on puhe (selvä, epäselvä, käsittämätön)? Miten suuri on puhekyky (kokonaisia lauseita, sanoja j. n. e.)? Ymmärtääkö hän tavallista puhelua vai kertonko ainoastaan kysymyksen? Voiko hän puhuen tehdä selkoa tarpeistaan ja toivomuksistaan?
8. Voiko tylsämielinen itse auttaa itseään riisuutuessa ja pukeutuessa, aterioidessa ja tarpeella ollessa? Vai täytyykö hänen olla alituksen tarkastuksen ja hoidon alaisena?
9. Voiko tylsämielinen harjoitella jotain työlajia? Mitä? Voiko hän elättää itseään? Ellei, niin keneltä hän nauttii hoitoa tai elatusta? Mihin rahamäärään se voidaan arvioida vuodessa nousevaksi?
10. Mitä muita tylsämielisen elinsuhteita koskevia tietoja voidaan antaa?

Ylempänä oleviin kysymyksiin on vastannut:

Riittävä määrä tarpeellisia kaavoja kohdassa 2 mainittujen tietojen hankkimista varten on Tuomiokapituleille, Hengelliselle konsistoriumille ja maan Kuvernööreille lähetetty, ja säädetyt tiedot saapuvat Ylihallitukseen ensimmäisen kerran seuraavan vuoden elokuussa.

II. Erityiset koulut.

Porvoon kuuromykkäinkoulu.

Puheenaolevana lukuvuotena on koulussa toiminut kolme luokkaa, seuraten ensimmäisen, kolmannen ja viidennen vuoden oppimäärää. Oppilasluku nousi 36. Sisäoppilaslaitoksessa on ollut 15 oppilasta.

Johtajantoimi on Ylihallituksen elokuun 12 päivänä v. 1896 antaman määräyksen mukaan uskottuna Mikkelin kuuromykkäinkoulun nimitetylle johtajalle, filosofian kandidaatti K. O. Wichmann'ille, joka sittemmin, lokakuun 12 päivänä 1896, sai Keisarilliselta Senaatilta määräyksen Porvoon kuuromykkäinkoulun johtajan virkaan syyskuun 1 päivästä 1897 alkaen, jonka johdosta hänet on siihen virkaan siirretty.

Huhtikuun 2 päivänä 1897 määräsi Ylihallitus v. t. opettajattaren E. Sereniuksen kahdeksi koetusvuodeksi hoitamaan koulun opettajattaren virkaa.

Laitoksen vuosirahansääntö vahvistettiin 25,060 markaksi.

Sittenkun valtio leskirouva Chr. Nyholm'ille oli myynyt aikaisemmin kuuromykkäinkoulua varten ostetun talon n:o 1 korttelissa 25, uudessa kaupunginosassa, on sama talo valtion ja leskirouva Nyholm'in välillä tehdyn vuokrasopimuksen mukaan 1 päivästä kesäkuuta 1896 samaan päivään 1898 1,300 markan suuruista vuotuista vuokrasummaa vastaan laitokselle vuokrattu ja asumalaitoksena käytetty. Kouluosastoa varten on provasti C. P. Moberg'in talosta Kirkkotorin vierestä tarvittava huoneusto saatu. Sen vuotuinen vuokra on ollut 1,200 markkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piispa H. Råberg (puheenjohtaja), oikeusneuvosmies Th. Lindh ja konsulinrouva H. Söderström.

Turun kuuromykkä-oppilaitos.

Suomenkielisestä merkkiosastosta oli vuoden alussa järeillä kaksi luokkaa, jotka vastasivat toista ja kolmatta vuosiluokkaa. Oppilaita oli niillä yhteensä 24.

Suomenkielisestä kirjoitusosastosta oli luokat IV A, IV B¹ ja IV B² järeillä. Niillä oli yhteensä 25 oppilasta. Oppilaiden koko lukumäärä oli siis 49 (31 poikaa ja 18 tyttöä).

V. t. johtajana ja ensimmäisenä opettajana on edelleen ollut pastori A. E. Nordman. Muusta opetuksesta on huolta pitänyt yksi vakinainen opettajatar, v. t. kolmas opettaja, kolme apulaisopettajatarta sekä 7 tuntiopettajaa ja -opettajatarta.

Laitoksen vuosirahansääntö vahvistettiin 27,000 markaksi.

Kouluhuoneusto on ollut sama kuin edellisinä vuosina. Vuokra vuokra-vuodelta 1896—1897 on ollut 5,000 markkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet kaupunginlääkäri, tohtori B. G. Hahl (puheenjohtaja), pastori Th. Grönstrand ja rouva I. Borg.

Turun kuuromykkäinkoulu.

Kun lukuvuoden alussa vieläkin yksi luokka tuli lisäksi, on koulu puheena-olevana lukuvuotena toiminut viidellä eri luokalla, joiden yhteinen oppilasmäärä oli 60.

Laitoksen yhteydessä olevassa asumalaitoksessa oli 30 sisäoppilasta.

Koulun johtajana on tänäkin vuotena toiminut Turun kuuromykkä-oppilaitoksen v. t. johtaja, pastori A. E. Nordman. Vakinaisen opettajaviran on koulussa saanut filosofianmaisteri K. E. Kahva (koetteeksi määrätty lokakuun 12 p. 1896). Sitä paitsi on Koulutoimen Ylihallitus marraskuun 27 päivänä 1896 ja toukokuun 29 päivänä 1897 antanut virkavahvistuskirjat koetteeksi määrätyille opettajattarille H. Arrhenius'elle ja Th. Holmström'ille.

Koulun vuosirahansääntö oli 35,010 markkaa.

Asumalaitosta ja koulua varten tarvittavat huoneustot on puutarhuri J. F. Lyek'in talosta 3,740 markan suuruista vuokraa vastaan vuokrattu.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet kaupunginlääkäri, tohtori B. G. Hahl (puheenjohtaja), pastori Th. Grönstrand ja rouva I. Borg.

Mikkelin kuuromykkäinkoulu.

Puheenaolevana vuonna on oppilaitos työskennellyt neliluokkaisena; oppilasmäärä on ollut 49. Koulun ensimmäiselle luokalle on, paitse Turun ja Kuopion puhekouluista siirrettyjä oppilaita, Keisarillisen Senaatin Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjelmän nojalla sen lisäksi otettu joku määrä lapsia, jotka ikänsä vuoksi eivät ole voineet maan suomenkielisiin puhekouluihin päästä.

Laitoksen yhteydessä olevassa asumalaitoksessa on ollut 15 sisäoppilasta.

Johtajantointa on opettajakandidaatti I. Savolainen hoitanut, sitten kun filosofiankandidaatti K. O. Wichmann, jonka Keisarillinen Senaatti tammikuun 16 päivänä 1896 määräsi syyskuun 1 päivästä 1896 alkaen olemaan laitoksen johtajana, sai

Ylihallitukselta määräyksen samasta päivästä alkaen olemaan Porvoon kuuromykkäinkoulun v. t. johtajana. Vakinaisen viran on laitoksessa saanut rouva A. E. Savolainen, jolle Ylihallitus marraskuun 13 päivänä 1896 antoi siirros-valtakirjan koulun opettajattaren virkaan. Tätä paitsi on Ylihallitus maaliskuun 16 päivänä 1897 antanut valtakirjat koetteeksi määrätylle asumalaitoksen johtajattarelle neiti N. Hermansson'ille ja koetteeksi määrätylle opettajattarelle M. J. Hermansson'ille.

Laitoksen vuosirahansääntö vahvistettiin 29,540 markaksi.

Sekä asumalaitos että koulu ovat olleet sijoitettuna kartanonomistajain Aino ja Linda Lagerstamin taloon n:o 47 Aleksanterinkadun varrella. Vuokrasumma on ollut 2,700 markkaa. Sitä paitsi on tarpeellinen kansliahuone talonomistaja Otto Karjalaiselta 100 markan suuruista vuokraa vastaan vuokrattu. Koulun voimisteluharjoituksia on pidetty osaksi koulunjohtajatar A. Antellin tyttökoulussa, jonka voimisteluhuoneusto 150 markan korvausta vastaan on tarkoitukseen luovutettu, osaksi lyseon voimisteluhuoneustossa.

Havainto-opetuksessa tarvittavien esineiden, mallien ja piirroskuvien ostamista varten on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan toukokuun 4 päivänä 1897 antaman kirjeen mukaan määrännyt 400 markkaa. Tarpeelliseksi huomatuun kaluston ostamista varten on Kirkollisasiain toimituskunta toukokuun 15 päivänä 1897 antamansa kirjelmän mukaan määrännyt 499 markkaa sekä samalla käsenyt, että muun tarvittavan kaluston tilaukset ovat Vankeinhoitokallituksen kautta Lappeenrannan työvankilaan jätettävät. Suoritetusta tilauksesta on mainitulle työvankilalle Kirkollisasiain-toimituskunnan marraskuun 10 p. 1899 antaman kirjeen mukaan myönnetty 767 markan korvaus.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet kolleega F. H. Alopaeus (puheenjohtaja), rouva A. Åkesson ja tuomari M. Lagerstam.

Kuopion kuuromykkäinkoulu.

Kun kouluun lukuvuoden alussa tuli lisäksi kakdeksas luokka, voidaan sitä pitää kesäkuun 30 päivänä 1892 annetun armollisen julistuksen säädösten mukaan täydellisesti järjestettynä. Koulutalon-paikalla tapahtuvien uuden koulutalon rakennustöiden tähden, jotka tekivät välttämättömäksi asumalaitoksena käytetyn rakennuksen purkamisen ja poisviemisen, ja koska on ollut sangen vaikea saada kaupungista koulun erilaisiin tarpeihin vaadittavia huoneita, on Koulutoimen Ylihallituksen täytynyt alamaisuudessa ehdottaa, että koulun yhteydessä oleva sisäoppilaslaitos saataisiin väliaikaisesti lakkauttaa. Kun tähän ehdotukseen Kirkollisasiain-toimituskunnan huhtikuun 22 päivänä 1896 antaman kirjeen kautta myönnytys saatiin ja lukuvuoden 1896—1897 vuosirahansääntö vahvistettiin, sijoitettiin koulu

kaikki oppilaat, joiden lukumäärä oli 102, täysihoitoon hyvämaineisiin perheisiin. Laitoksen kouluosasto on ollut sijoitettuna koulutalon päärakennuksessa. Laitoksen johtajalle, jolla on ennen ollut virka-asunto samassa rakennuksessa, on lähellä olevasta leskirouva Herkman'in talosta n:o 35 ensimmäisessä kaupunginosassa 1,300 markan suuruista vuotuista vuokrasummaa vastaan tarvittava huoneusto vuokrattu.

Oppilasten voimisteluharjoituksia on pidetty vapaaehtoisen palosammutuskunnan voimistelusalissa, joka sitä varten on 150 markan korvausta vastaan vuokrattu.

Oppilaitoksen johtajana on ollut johtaja K. Killinen. Vakinaisiksi opettajiksi on otettu kansakoulunopettajat J. K. Grönroos ja J. G. Oksanen (määrätty koetteeksi lokakuun 6 päivänä 1896).

Ylihallituksen tekemästä alamaisestä esityksestä on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain-toimituskunnan kesäkuun 18 päivänä 1896 antaman kirjelmän mukaan säättänyt, että yksi opettajan palkka on toistaiseksi, kunnes joku nykyisistä opettajattarista virasta eroaa, valtiolle säästettävä ja sen sijaan vuosirahansääntöön otettava 1,500 markan suuruinen summa palkkioksi tyttöjen käsitöiden opettajattarelle. Käsitöiden opettajattareksi on Ylihallitus elokuun 12 p. 1896 neiti I. Tengman'in toistaiseksi määrännyt.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piirilääkäri Z. Walmari (puheenjohtaja), lehtori E. Winter, kauppias I. Löf, rouva Jenny Therman ja neiti Benedikta Stenius.

Jyväskylän kuuromykkäinkoulu.

Kun Keisarillinen Senaatti heinäkuun 18 päivänä 1895 annetun armollisen kirjeen nojalla oli vahvistanut Ylihallituksen tekemän ehdotuksen laitoksen vuosirahasäännöksi lukuvuotena 1896—1897, niin on koulu puheenaolevana lukuvuotena ollut jaettuna kahteen rinnakkaisosastoon, joissa kummassakin on työskennellyt kolme luokkaa. Oppilaita on ollut yhteensä 90.

Laitoksen johtajana on ollut pastori E. Luoma. Vakinaisen viran on laitoksessa saanut v. t. opettaja O. Reino, joka helmikuun 12 päivänä 1897 määrättiin opettajavirkaan koulussa. Valtakirjan opettajattaren virkaan on Ylihallitus joulukuun 19 päivänä 1896 antanut koetteeksi määrätylle opettajattarelle, rouva H. Luomalle.

Laitoksen vuosirahansääntö vahvistettiin 42,660 markaksi.

Koulu on tämänkin lukuvuoden ollut sijoitettuna talonmistaja F. H. Öhman'in taloon n:o 100 Satama- ja Vallikadun kulmassa. Vuokrasumma on ollut 2,400 markkaa.

Johtajan asunto ja tyttöoppilaiden käsityöopetus-luoneusto on saatu siitä lyseo-talon rakennuksesta, joka Kirkollisasiain-toimituskunnan helmikuun 12 päivänä 1896 antaman kirjeen mukaan on lukuvuoden 1896—1897 alusta ennen suoritettua vuokrasummaa vastaan kuuromykkäinkoulun haltuun luovutettu.

30 koulupulpetin ostamista varten on Kirkollisasiain-toimituskunta kirjeen mukaan helmikuun 27 p:ltä 1897 myöntänyt 570 markkaa. Korvaukseksi Turun kuritushuoneesta tilatuista huonekaluista ja kalustosta on Kirkollisasiain toimituskunta Ylihallitukselle helmikuun 27 päivänä 1897 lähettämänsä kirjeen mukaan määrännyt 1,835 markkaa 25 penniä.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet lehtori J. Hedberg (puheenjohtaja), seminarinjohtajatar A. Lilius, tohtori E. Nilsson, raatimies John Castrén ja kirkkoherra F. E. Cleve. Lehtori J. Hedbergin paikkakunnalta muutettua on Ylihallitus kouluneuvoston jäseneksi kutsunut seminarinjohtajan, tohtori Y. K. Yrjö-Koskisen.

Pietarsaaren kuuromykkäinkoulu.

Laitos on tänä lukuvuotena työskennellyt täydellisesti kesäkuun 30 päivänä 1892 annetussa asetuksessa säädetyn työsuunnitelman mukaan. Paitsi yli-ikäisten kuuromykkäin osastoa, on siten kirjoitusosasto Porvoon puhkekoulun koetusluokilta siirrettyjä oppilaita varten ollut toiminnassa. Yhteenlaskettu oppilasmäärä oli koulussa 25.

Koulun johtajattarena on ollut neiti A. Heikel. Vakinaisen viran on saanut neiti M. Andersson, joka joulukuun 8 päivänä 1896 määrättiin kahdeksi koetusvuodeksi laitoksen opettajattareksi.

Vuosirahansääntö vahvistettiin 18,600 markaksi.

Koulu ja asumalaitos ovat olleet sijoitettuna samaan valtion omistamaan taloon kuin ennenkin.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet pormestari J. Forsén, kollegea J. A. Bergman ja pastori J. Arvonen.

Helsingin sokeainkoulu.

Koulun toiminta on jatkunut muuttumatta lähinnä edellisen lukuvuoden työsuunnitelman mukaan. Oppilaitoksen 38 oppilasta ovat olleet jaetut yhdelle valmistavalle, kolmelle koulu ja yhdelle työluokalle. Suomeksi on saanut opetusta 25, ruotsiksi 13 oppilasta.

Laitoksen johtajattarena on ollut neiti H. Ingman. Valtakirjan on Ylihallitus helmikuun 16 päivänä 1897 antanut kahdeksi koetusvuodeksi määrätyille opettajatarille N. Westersträhle'lle ja L. Federley'lle; samana päivänä annettiin kahden

suoritetun koetusvuoden perästä virkamääräys käsityönopettajan-virkaan käsityönopettajalle V. Illman'ille.

Laitoksen vuosirahansääntö oli tänä lukuvuotena vahvistettu 36,958 markaksi.

Tarvittavan kaluston ja huonekalujen ostoa sekä vanhojen huonekalujen korjausta varten on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan joulukuun 2 päivänä 1896 antaman kirjeen mukaan myöntänyt 1,588 markkaa ja samalla määrännyt, että näiden lisäksi tarvittavan kaluston hankkiminen on Vankeinhoitohallituksen kautta vankilaitoksille jätettävä. Asianajotoimistolle Castrén ja Snellman, jolle oli uskottu opettajatar Gustavson-vainajan laitoksen hyväksi tekemän testamentin valvominen ja laitoksen edustaminen siitä syntyneessä oikeusjutussa, on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan heinäkuun 10 päivänä 1896 antaman kirjeen mukaan myöntänyt palkkiota 274 markkaa 29 penniä.

Ylihallituksen tekemästä alamaista ehdotuksesta on Keisarillinen Senaatti Kirkollisasiain toimituskunnan tammikuun 27 päivänä 1897 antaman kirjelmän mukaan nähnyt hyväksi säätää, että opettajatar Emilia Olivia Gustavsonin testamentin kautta sokeainkoululle tullut rahasumma, 28,332 markkaa 54 penniä, on neiti Emilia Olivia Gustavsonin'in lahjoitusrahaston nimellä erityisenä rahastona hoidettava ja tilitettävä sekä korko pääomaan lisättävä, kunnes se on kasvanut 30,000 markaksi, jonka jälkeen sillä opettajakunnan harkinnan ja määräyksen mukaan osittain on hankittava sitä tarvitseville oppilaille tilaisuutta kesäluvan aikana maalla oleskelemiseen, osittain on kustannettava koulusta eroaville oppilaille jatkuvaa ammattiopetusta ja autettava heitä jonkun liikkeen avaamisessa taikka toimitettava oppilaille, joilla on joitakin erinomaisia lahjoja, opetusta erityisissä aineissa.

Kun, Ylihallitukselle syyskuun 10 päivänä 1896 lähetetyn armollisen kirjeen mukaan, 68,700 markan suuruinen lisäsumma on myönnetty ennen määrätyn 300,000 markan lisäksi ajanmukaisen rakennuksen rakennuttamista varten oppilaitokselle, on Keisarillinen Senaatti samana päivänä vahvistanut yleisten rakennusten Ylihallituksessa mainittua, tonteille n:o 1, 3 ja 5 kortterissa 302 tähän kaupunkiin kuuluvan Kallion huvila-alueelle rakennettavaa opistotaloa varten laaditut piirustukset ja käsenyt mainitun Ylihallituksen toimituttamaan rakennustyöt.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet toimistonjohtaja C. B. Federley (puheenjohtaja), dosentti, tohtori A. E. Nordman, vapaaherratar E. Palmén, neiti R. Heikel ja neiti K. Lagus. Neiti K. Laguksen kuoltua on Ylihallitus joulukuun 8 p. 1896 vapaaherratar A. af Schultén'in kouluneuvoston jäseneksi kutsunut.

Kuopion sokeainkoulu.

Laitoksessa on puheenaolevana lukuvuotena työskennellyt yksi valmistava-, kaksi koulu- ja kaksi käsityöluokkaa, joiden yhteenlaskettu oppilasluku oli 46.

Laitoksen johto on ollut johtajan, pastori K. Lyytikäisen käsissä. Vakinaisen viran on saanut filosofianmaisteri H. Ståhl, jonka Ylihallitus joulukuun 8 päivänä 1896 kahdeksi koetusvuodeksi laitoksen opettajaksi määräsi.

Lukuvuoden vuosirahasääntö oli vahvistettu 38,570 markaksi.

Poikien asumalaitoksena olevan huoneuston puhdistus- ja korjaustöihin, jotka vuokrasitoumuksen mukaan ovat valtion tehtävät, on Keisarillinen Senaatti Kirkollis-asiain toimituskunnan huhtikuun 13 päivänä 1897 antaman kirjelmän mukaan määrännyt 400 markkaa.

Seitsemän torvisoittimen ja sokeille sovitettujen nuottien ostamista varten on Keisarillinen Senaatti, viimeksi mainitun kirjelmän mukaan, myöntänyt 800 markkaa.

Laitos on puheenaolevana lukuvuotena ollut sijoitettuna samoihin yksityisten henkilöiden omistamiin huoneustoihin kuin edellisinäkin vuosina. Vuokrasumma on ollut 5,900 markkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piirilääkäri Z. Walmari (puheenjohtaja), lehtori E. Vinter, kauppias I. Löf, rouva J. Therman ja neiti B. Stenius.

III. Yksityiset koulut.

Kuopion työkoulu yli-ikäisiä sokeita varten.

Kun »Sokeain ystävät» yhdistyksen Kuopion haaraosastolle Keisarillisen Senaatin toukokuun 12 päivänä 1896 antaman päätöksen kautta suotiin lupa perustaa Kuopion kaupunkiin työkoulu yli-ikäisiä sokeita varten, on oppilaitos syyslukukauden alussa 1896 alkanut toimintansa. Oppilaitoksen työsuunnitelman mukaan otetaan siihen vastaan sellaisia kahdeksannentoista ja kolmannenkymmenennen ikävuoden välillä olevia sokeita, jotka eivät ole lasten sokeainkouluissa opetusta saaneet tahi ovat vasta niin vanhoina näkönsä kadottaneet, etteivät ole voineet enää valtion sokeainkouluihin oppilaiksi päästä. Oppimäärä on kolmevuotinen; kesälupaa vietetään kaksi kulkautta, joului- ja pääsiäislupaa yksi viikkokausi vuodessa. Opetusta jaetaan varsinkin sellaisissa käsitöissä, joiden avulla oppilaat koulunkäynnin päätettyään voivat elättää itseään tahi ainakin lisätä ansiotaan; sellaisia töitä ovat esim. vasu- ja harjatyöt, naisten käsityöt, köydenpunonta, verkonkutominen y. m. Sen ohessa käytetään kaksitoista tuntia viikossa tietopuoliseen opetukseen, joka käsittää us-

kontoa, sisälukua kirjoitusta, laskentoa ja laulua. Oppilaita oli tänä lukuvuotena 10, niistä 7 miestä ja kolme naista. Edellä mainitun päätöksen mukaan saa yhdistys viiden vuoden aikana, alkaen lukuvuoden 1896--1897 alusta, 7,000 markan suuruisen vuotuisen avun laitoksen ylläpitämistä varten. Koulun sekä sen asuma-laitoksen johtajattareksi on yhdistys neiti L. Wikman'in ottanut. Sen lisäksi on koulun palveluksessa erityinen käsitöiden opettaja.

Oppilaitoksen kouluneuvostona on Kuopion sokeainkoulun kouluneuvosto toiminut.

Perttulan kasvatuslaitos tylsämielisiä lapsia varten.

Oppilasluku on vuoden kuluessa vaihdellut 45 ja 49 välillä. Viimemainitusta luvusta oli poikia 26 ja tyttöjä 23. 9 oppilasta saivat opetusta ruotsin, 40 suomen kielellä. Laitosta on johtanut filosofianmaisteri E. L. Hedman, joka sen ylläpitoa varten on saanut 33,762 markan 50 pennin suuruisen rahamääräyksen.

Vuoden kuluessa on muutamia uutisrakennuksia laitosta varten rakennettu ja tarkoitukseensa käytettäviksi hyväksytty.

1,000 markan suuruisen matkaraha on myönnetty laitoksen opettajattarelle, neiti H. M. Ekholmille.

Säädetyt vuosikertomuksen vuodelta 1897 on oppilaitoksen johtaja laatinut ja Koulutoimen Ylihallitukseen lähettänyt.

* *

*

Muutamia tilastollisia tauluja, jotka ovat valmistetut asianomaisten laitosten johtajain Kirkollisasiain toimituskunnan, kirjeessä 19 piltä helmikuuta 1895, antamien määräysten mukaisesti lähettämien ilmoitusten pohjalla, liitetään tähän alamaissimmasti.

Helsingissä joulukuun 15 päivänä 1897.

Viran puolesta:
Valter Forsius.

I. Opettajien ja opettajattarien lukumäärä Suomen kuuromykkäin- ja sokeainkouluiissa lukuvuonna 1896--97.

Koulun laatu.	Koulu- paikka.	Opetus- metoodi.	Opetuskieli.	Opettajien ja opettajattarien lukumäärä.									Kaikki yhteensä.
				Vakinaisia ja koetteeksi määrättyjä.			Virkaatekeviä ja apulaisia.			Tuntiopettajia, käsityöopet- tajia.			
				Miehiä	Naisia	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	
A. Kuuromykkäinkouluja.													
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	puhe-	ruotsi	—	2	2	1	—	1	—	5	5	8
Kuuromykkäin oppilaitos	Turku	kirj.- ja viittaus-	suomi	—	1	1	1	4	5	5	2	7	13
Kuuromykkäinkoulu	Turku	puhe-	uomi	1	4	5	—	—	—	1	3	4	9
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	kirjoitus-	suomi	—	3	3	1	—	1	1	3	4	8
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	puhe-	suomi	3	7	10	—	—	—	—	1	1	11
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	kirj.- ja viittaus-	suomi	2	1	3	—	3	3	2	3	5	11
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	kirj.- ja viittaus-	ruotsi	1	2	3	1	—	1	2	2	4	8
B. Sokeainkouluja.													
Sokeainkoulu	Helsinki	—	ruotsi ja suomi	—	3	3	—	1	1	2	4	6	10
Sokeainkoulu	Kuopio	—	suomi	3	3	6	1	—	1	2	4	6	13

II. Kunkin opettajan ja opettajattaren osalle tulevien viikkotuntien

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Osaston luokkien luku.
A. Kuuromykkäinkouluja.		
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	3
Kuuromykkäin oppilaitos	Turku	5
Kuuromykkäinkoulu	Turku	5
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	4
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	8
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	6
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	3
B. Sokeainkouluja.		
Sokeainkoulu	Helsinki	5
Sokeainkoulu	Kuopio	5

luku kuuromykkäin- ja sokeainkouluiissa lukuvuonna 1896—97.

Opetustuntia viikossa, joita hoitaa:												
Johtaja tai johtajatar.		Asumalaitoksen johtajatar.		Vakinainen, koetteeksi määrätty, apulais- tai virkaa toimittava opettaja ja opettajatar.		Käsityö- sekä tunti-opettajia ja opettajattaria.				Yhteensä viikkotuntia.		Koko summa.
Lukunaineita	Harjoitusaineita.	Lukunaineita	Harjoitusaineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukunaineita	Harjoitusaineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukunaineita	Harjoitusaineita.	Lukunaineita	Harjoitusaineita.	
19	—	22	—	1	26	—	5	4	48	71	48	119
12	—	—	—	5	136	2	7	—	75	148	77	225
—	—	—	—	5	136	4	4	—	52	136	56	192
20	—	23	—	2	57	—	4	—	59	100	59	159
10	—	—	—	9	209	46	1	—	27	219	73	292
18	—	—	—	5	136	14	4	8	82	162	96	258
6	—	—	—	3	60	12	4	12	35	78	47	125
17	—	—	—	3	82	6	6	20	92	119	98	217
12	—	—	21	3	71	5	8	7	102	90	128	218

III. Viikkotuntia kussakin luku- ja harjoitusaineessa kuuromykkäin- ja sokeainkouluiissa lukuvuonna 1896—97.

Koulun laatu.	Koulu- paikka.	Luokka- tai vuosiosasto.	Luku- ja harjoitusaineita.															Yhteensä.	
			Fröbelin laulelkekeja.	Uskonto ja tekstinselit.	Äidinkieli.	Laskento.	Mittausoppi ja kirjamp.	Maantiede.	Historia.	Luonnontiede.	Havainto-opetus.	Kannokirjoitus.	Voimistelu.	Kaavajalu.	Piirustus.	Laulu.	Soitanto.		Käsityöt ja ammatit.
A. Kuuromykkäinkouluja.																			
Kuuromykkäinkoulu . .	Porvoo	I III V	—	—	20	2	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	10 (5)	40 (38)
			—	3	16	4	—	—	—	—	—	2	6	—	2	—	—	10 (5)	43 (38)
			—	4	15	4	—	—	—	3	—	2	6	—	2	—	—	10 (5)	46 (41)
Kuuromykkäin oppilaitos	Turku	II yli-ikäisille.	—	6	15	4	—	2	—	2	—	1	1	—	2	—	—	17 (8)	50 (41)
		III sam.	—	8	14	4	—	2	—	2	—	1	—	2	—	—	17 (8)	50 (41)	
		IV B ²	—	7	16	4	—	2	—	—	—	1	1	—	2	—	—	17 (8)	50 (41)
		IV B ¹	—	7	13	4	—	4	—	2	—	—	1	—	2	—	—	17 (8)	50 (41)
Kuuromykkäinkoulu . .	Turku	IV A	—	6	10	4	—	4	4	2	—	—	1	—	2	—	—	17 (8)	50 (41)
		I	—	—	23	2	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	6	36
		II	—	—	21	4	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	6	36
		III	—	4	20	4	—	—	—	—	—	1	3	—	2	—	—	6	40
		IV	—	6	17	4	—	2	—	—	—	—	3	—	2	—	—	6	40
Kuuromykkäinkoulu . .	Mikkeli	V	—	6	15	4	—	4	—	—	—	—	3	—	2	—	—	6	40
		I	—	—	21	2	—	—	—	—	—	2	4	—	1	—	—	10 (8)	40 (38)
		II	—	—	22	3	—	—	—	—	—	2	4	—	2	—	—	9 (7)	42 (40)
		III	—	4	17	5	—	—	—	—	—	2	4	—	2	—	—	9 (7)	43 (41)
		IV	—	6	15	5	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	10 (8)	42 (40)

Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	I	—	—	23	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	5	31	
		II	—	1	19	4	—	—	—	—	1	2	—	1 ¹ / ₂	—	—	5 (7)	33 ¹ / ₂ (35 ¹ / ₂)	
		III	—	1	19	4	—	—	—	—	1	2	—	2	—	—	5 (8)	34 (37)	
		IV	—	3	16	4	—	2	—	—	1	2	—	2	—	—	6 (8)	36 (38)	
		V	—	6	15	4	—	2	—	—	1	2	—	2	—	—	6 (7)	38 (39)	
		VI	—	6	14	4	—	2	—	1	—	1	2	—	2	—	7 (8)	39 (40)	
		VII	—	6	12	5	—	2	1	2	—	—	2	—	2	—	7 (8)	39 (40)	
		VIII	—	6	9	4	—	3	2	3	—	—	2	—	2	—	7 (8)	38 (39)	
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	I B	—	4	17	3	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	14	43	
		I A	—	4	17	3	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	14	43	
		II B	—	5	15	3	—	1	—	1	—	3	—	1	—	—	14	43	
		II A	—	5	15	3	—	1	—	1	—	3	—	1	—	—	14	43	
		III B	—	5	22	3	—	1	—	1	—	3	—	1	—	—	7	43	
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	III A	—	5	22	3	—	1	—	1	—	3	—	1	—	—	7	43	
		I	—	6	17	3	—	—	—	—	2	2	—	2	—	—	12 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂	
		II	—	6	13	3	—	2	—	2	—	2	2	—	2	—	—	12 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂
B. Sokeainkouluja.	Helsinki	III	—	6	13	3	—	2	—	2	—	2	2	—	2	—	—	12 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂
		Valmist.	2	4	8	5	—	—	—	—	10	—	3	1	—	2	—	7	42
		I	—	4	7	3	—	3	2	2	—	—	3	1	—	2	—	15	42
		II	—	4	11	4	—	3	3	2	—	—	2	1	—	2	—	15	47
		III	—	2	8	3	1	2	2	1	—	—	2	—	—	2	—	25	48
	Kuopio	Työosasto	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	45	49
		Valmist.	—	5	8	4	—	—	—	—	3	—	5	2	—	4	—	8	39
		I	—	6	5	4	—	3	—	—	3	3	5	2	—	4	—	15 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂
		II	—	5	5	3	1	3	3	2	—	2	5	—	—	4	—	21	54
		III	—	2	2	2	—	1	2	1	—	2	5	—	—	4	—	35	56
IV	—	1	1	1	—	1	—	1	—	1	5	—	—	4	—	41	56		

Muist. Missä kaksi lukua on samassa sarakkeessa, tarkoittaa edellinen mies- ja jällempi naisoppilaita.

IV. Kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen vuosimäärärahat, tulot ja menot opetuksesta, vuonna

Koulun laatu.	Koulu- paikka.	Tuloja lukuvuoden kuluessa.								Yhteensä tuloja lukuvuo- den kuluessa. ¹⁾ ja ²⁾	
		Koulun määrärahat valtion varoista. ¹⁾		Lukuvuoden kula- essa kertyneitä korkeja.		Lukuvuoden kuluessa ker- tyneitä lahjoja, testamentteja, myyjäisiä oppilaiden tilitä y. m.		Kannettuja oppilas- maksuja vaatekussista.			
		Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.
A. Kuuromykkäinkouluja.											
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	23,560	—	1,157	94	1,149	75	—	—	25,867	69
Kuuromykkäin oppilaitos	Turku	22,000	—	—	—	8,469	06	—	—	30,469	06
Kuuromykkäinkoulu	Turku	31,270	—	474	24	68	70	43	05	31,855	99
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	26,490	—	4	85	632	—	—	—	27,126	85
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	51,160	—	228	83	25	—	—	—	52,613	83
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	39,460	—	—	—	339	90	—	—	39,799	90
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	18,453	—	135	97	622	42	56	—	19,211	39
B. Sokeainkouluja.											
Sokeainkoulu	Helsinki	30,799	59	1,206	84	29,463	89	450	—	63,202	67
Sokeainkoulu	Kuopio	32,661	03	525	86	6,056	54	1,525	—	40,768	43

¹⁾ Tähän ei ole laskettu kuluja kouluhuoneistosta.

²⁾ Tähän ei ole laskettu oppilasmaksuja, missä ne vähentämättä maksetaan valtiolle.

vaatteuksesta, kirjastosta, opetus- ja työkalustosta sekä muusta kalustosta luku- 1896—97.

Menoja lukuvuoden kuluessa:				Yhteensä menoja lukuvuoden kuluessa.				Lukuvuoden kuluessa kannettuja oppilasmaksuja.				Koulun korkea kasvava pääoma lukuvuoden alussa.				Koulun kirjasto.				Koulun opetus- ja työkalusto.				Koulun muu kalusto.				Menoja lukuvuoden kuluessa.			
opetukseen, hoitoon y. m.		vaatteukseen.														oppilaille jaettuihin palkintoihin y. m.		Menoja lukuvuoden kuluessa.													
Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.	Smk.	ml.		
21,379	04	427	45	30	—	21,836	49	2,880	—	29,668	37	522	14	55	—	746	06	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
28,184	52	148	75	—	—	28,333	27	5,994	14	2,493	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
26,802	54	142	30	—	—	26,851	84	3,837	—	8,705	85	63	5	73	20	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
30,796	06	42	—	—	—	30,838	06	3,245	—	—	—	64	33	—	—	689	93	590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
50,422	12	—	—	—	—	50,422	12	5,536	—	15,491	43	—	—	—	—	164	50	284	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
39,460	—	253	30	86	60	39,799	90	6,015	—	—	—	28	9	82	50	1,275	88	1,888	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
17,134	56	331	—	—	—	17,465	56	1,964	45	—	—	115	59	89	44	665	17	253	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
37,649	59	1,330	—	1,000	—	39,979	59	4,230	—	21,222	12	218	5	—	—	2,861	65	624	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
33,456	50	1,528	80	5,167	12	40,152	42	1,920	—	12,054	48	483	71	246	36	97	40	295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

V. Kuuromykkäin- ja sokeainkouluihin otettuja oppilaita koskevia ilmoituksia lukuvuodelta 1896—97.

[illegible]